

ГЕНДЕРНО-ОБУМОВЛЕНЕ НАСИЛЬСТВО: СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВА ПРИРОДА, СИСТЕМА ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ

Парадзинська С. С.

*студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Науковий керівник: Мінакова С. В.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Перш за все хочу почати з основного поняття гендерно-обумовленого насильства. Насильство за ознакою статі, тобто гендерно-обумовлене насильство – це діяння, спрямовані проти осіб через їхню стать, або поширені в суспільстві звичаї чи традиції (стереотипні уявлення про соціальні функції – становище, обов'язки тощо-жінок і чоловіків), або діяння що стосуються переважно осіб певної статі чи зачіпають їх непропорційно, які завдають фізичної, сексуальної, психологічної або економічної шкоди чи страждань, включаючи погрози таких дій у публічному чи приватному житті (Закон «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 08.09.2005 р.) [1]. На мою думку гендерно-обумовлене насильство дало початок розвитку інших критеріїв насильства або дискримінації щодо чоловіків та жінок. Це одна з найбільших та най глобальніших проблем людства на даний момент, яка поки що не зникла зовсім. Насильство за ознакою статі має в своїй основі нерівні пропорції влади та здійснюється з ціллю принизити гідність і змусити особу, або групу осіб, почувати себе нижчими за статусом. Цей вид насильства має своє глибоке коріння в соціальних та культурних структурах, нормах і цінностях, які регулюють суспільне життя, і часто посилюється культурою заперечення та замовчування. Саме з огляду на це, суспільство визнає також існування багатьох форм гендерно-обумовленого насильства по відношенню до чоловіків та хлопчиків. На мою думку найбільша кількість звернень щодо гендерно-обумовленого насильства поступає від жінок. Чоловіки здатні замовчувати або навіть стидатися розказати комусь про це чи повідомити про такий випадок у своєму житті до поліції. Проте кількість офіційних звернень це ніщо у зрівнянні з соціальними опитуваннями чи статистикою замовчувань щодо проблеми гендерно-обумовленого насильства. Я гадаю коріння

даного виду насильства сягає минуле століття, коли досить звичайним та нормальним вважалося що, наприклад лише жінка має брати декрет та проводити час з дитиною, а чоловік має приносити гроші до родини, що речі деяких кольорів можуть носити лише дівчата або лише хлопці, є дуже багато прикладів випадків гендерно-обумовленого насильства. Гендерно-обумовлене насильство це проблема не тільки сімей, це також проблема для тих хто знаходиться на роботі суто у жіночому чи суто у чоловічому колективі, це проблема тих хто не може влаштуватися працювати лише тому що він чоловік, а в оголошенні шукають на місце бухгалтера гарну та струнку дівчину. Вид даного насильства на мою думку зародився дуже давно, і позбутися цих звичок не вийде дуже швидко, на це потрібна досить велика кількість часу, яка саме поки що нам не відома. Проте з тим як наша країна підтримує тих хто нажалі піддавався даному виду насильства, та те яка кількість документів з'являється, та на скількох конференціях це питання було висвітлене, в нас поступово виходить подолати даний вид дискримінації щодо жінок та чоловіків.

Щодо запобігання та протидії гендерно-обумовленого насильства і не тільки хочу зазначити документи, котрі вже діють, та допомагають запобігати різним проявам та формам насильства і дискримінації щодо людей. Це такі документи як: Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р., Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами від 11.05.2011 р., Закон України «Про забезпечення рівних прав жінок та чоловіків» від 08.09.2005 р., Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 06.09.2012 р., Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії боулінгу (цькуванню)» від 18.12.2018 р. також хочу додати, що на мою думку досить впливовим моментом у протидії та попередженню гендерно-обумовленого насильства можуть бути бесіди у школах університетах та на місцях роботи. А починати проводити дані бесіди потрібно ще у дитячому садку, звісно ж не у зовсім серйозному форматі, можливо у форматі ігор, але я вважаю, що це потрібно робити.

Також на даний момент існує кампанія з протидії гендерному насильству «Розірви коло». Інформаційну кампанію з протидії гендерному насильству «Розірви коло» реалізує Фонд ООН у галузі в Україні у рамках своєї програми «Комплексний підхід до вирішення проблеми насильства щодо жінок та дівчат в Україні» у партнерстві із Міністерством соціальної політики за підтримки уряду Великої Британії. У рамках кампанії проводяться інформаційні заходи, конкурси, знімаються відеоролики, розповсюджуються друквані матеріали, залучаються підтримкою зірок і ініціативних команд. Проект реалізується в 10 регіонах України, а саме у Вінницькій, Дніпропетровській,

Запорізькій, Київській, Львівській, Одеській, Харківській, Херсонській, та на підконтрольних Україні територіях Донецькій та Луганській областях. Проект спрямований на посилення національної системи попередження та реагування на гендерно зумовлене насильство на загальнодержавному та регіональному рівнях для забезпечення умов, в яких більшість постраждалих від гендерно зумовленого насильства зверталися б по допомогу та мали доступ до якісних послуг з особливою увагою до потреб постраждалих осіб [2].

Література:

1. Андреевкова В. Л., Байдик В. В., Войцях Т. В., Калашник О. А. та ін. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти: навчально-методичний посібник Київ : ФОП Нічога С. О., 2020. 196 с.

2. Розірви коло. *Соціально-психологічна допомога*: веб-сайт. URL: <https://rozirvykolo.org/> (дата звернення: 01.12.2021).

ГАРАНТУВАННЯ СВОБОДИ ВИРАЖЕННЯ ПОГЛЯДІВ ЯК ЦІННОСТІ ДЕМОКРАТИЧНОГО СУСПІЛЬСТВА

Потеряйченко Г. Д.

студент юридичного факультету

*Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Науковий керівник: Наливайко О. І.

кандидат юридичних наук, доцент,

*старший науковий співробітник секретаріату Вченої ради
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Статтею 34 Конституції України кожному гарантується право на свободу думки й слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань (ч. 1), свободу інформації (ч. 2) Також у статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод зазначається наступне: «Кожен має право на свободу вираження поглядів. Це право включає свободу дотримуватися своїх поглядів, одержувати і передавати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади і незалежно від кордонів». Головна мета Конституції України є свобода, тобто саме свобода може забезпечити головні інтереси суспільства. Люди з різними поглядами на